

RAPPORT

SPV Maatregelpakket

Klant: Gemeente Valkenburg aan de Geul

Referentie: BH7765MIRP2111301343

Status: Definitief/00

Datum: 21 december 2021

Titel document: SPV Maatregelpakket

Ondertitel: SPV Maatregelpakket
Referentie: BH7765MIRP2111301343
Status: 00/Definitief
Datum: 21 december 2021
Projectnaam: SPV Valkenburg aan de Geul
Projectnummer: BH7765
Auteur(s): Jeroen Winkelmolen

Opgesteld door: Mathijs Schoenmakers

Gecontroleerd door: Jeroen Winkelmolen

Datum: 21-12-2021

Goedgekeurd door: Jeroen Winkelmolen

Datum: 14-04-2022

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veelevoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever. Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

Disclaimer	1
1 Inleiding	2
2 De prioritaire risicothema's van de gemeente Valkenburg aan de Geul	2
3 Doelen	3
4 Maatregelen	6
Bijlage A Aanvullende maatregelen verkeerseducatie – Gemeente Valkenburg	1
Onderbouwing advies aanvullende educatiemaatregelen	5

Disclaimer

Dit maatregelpakket heeft een ambtelijke status en dient een tweetal doelen:

- 1) Het programma is input voor de bestuurlijke gemeentelijke programmering van projecten doordat ze mee worden genomen in o.a. begrotingen en formele, bestuurlijke beleidsprogramma's.
- 2) Het programma dient als basis voor het aanvragen van subsidie in het kader van de impuls gelden van het SPV. Het programma voldoet aan alle eisen van het 'Stappenplan uitvoeringsprogramma' van het Kennisnetwerk SPV

Dit document is in samenspraak met de gemeente Valkenburg aan de Geul opgesteld.

1 Inleiding

Om de verkeersveiligheid in de gemeente Valkenburg aan de Geul structureel te kunnen verbeteren, werkt de gemeente samen met de Regio Maastricht Heuvelland en de provincie Limburg. Het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030, het Mobiliteitsplan Limburg en het Regionaal Verkeersveiligheidsplan (RVVP) wordt doorvertaald naar de context van de gemeente.

Het SPV en het RVVP beschrijven beleidsthema's die tot risico's kunnen leiden in het verkeerssysteem. Al deze thema's maken onderdeel uit van het verkeerssysteem in de gemeente Valkenburg aan de Geul en zorgen voor risico's op verkeersongevallen. Zodoende behoeven al deze thema's basis-aandacht. Daarnaast zijn er ook enkele beleidsthema's die specifiek in de gemeente Valkenburg aan de Geul een verhoogd risico vormen op verkeersongevallen. In 2021 is een risicoanalyse uitgevoerd waarmee in beeld is gebracht welke thema's in de gemeente Valkenburg aan de Geul extra focus behoeven omdat deze een verhoogd risico hebben op ongevallen in de gemeente. Het voorliggende maatregelpakket bevat doelstellingen om deze prioritaire risicothema's aan te pakken en concrete maatregelen om deze doelen te realiseren.

2 De prioritaire risicothema's van de gemeente Valkenburg aan de Geul

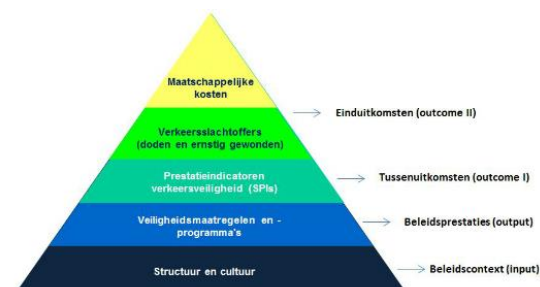
Uit de risicoanalyse zijn de volgende prioritaire risicothema's van de gemeente Valkenburg aan de Geul naar voren gekomen:

- Veilige infrastructuur: 30 en 50 km/u wegen
- Kwetsbare verkeersdeelnemers: Fietsers en e-bike, voetgangers en ouderen
- Heterogeniteit in het verkeer: Landbouwverkeer in het buitengebied
- Rijden onder invloed
- Snelheid in het verkeer: 30 en 50 km/u wegen
- Afleiding in het verkeer
- Verkeersovertreders

3 Doelen

Risicogestuurd beleid is gericht op een proactieve aanpak van de belangrijkste verkeersveiligheidsrisico's in het verkeerssysteem. Daarbij kijken we dus niet alleen naar ongevallen en slachtoffers, maar ook naar factoren die potentieel kunnen leiden tot gevaarlijke situaties. Vanuit die risicogestuurde aanpak zijn daarom verkeersveiligheidsdoelstellingen gekoppeld aan factoren die leiden tot risico's. De doelstellingen zijn geformuleerd op 3 niveaus¹:

- **A. Beleidsprestatie:** dit niveau bevat doelstellingen die direct gerelateerd zijn aan (beleids)programma's en concrete maatregelen. Bij het formuleren van deze doelstellingen is ook gehouden voor de verankering van de 3 E's (Education, Engineering en Enforcement). Het werken aan deze doelstellingen heeft een direct effect op de **tussenuitkomsten**.
- **B. Tussenuitkomsten:** dit niveau bevat doelstellingen gerelateerd aan de kwaliteit van het verkeerssysteem. Dit omvat bijv. de kwaliteit van de inrichting van wegen, het gedrag van een verkeersdeelnemer of de veiligheid van de voertuigen in het systeem. Het werken aan deze doelstelling heeft een direct effect op de **einduitkomsten**.
- **C. Einduitkomsten:** dit niveau bevat doelstellingen die iets zeggen over de slachtoffers.

¹ Deze niveaus komen overeen met de 3 middelste lagen van de verkeersveiligheidspiramide. Dit model geeft weer hoe beleidsinspanningen en resultaten samenhangen en zijn ingebed in hun context. De structuur en cultuur van een land of gebied zijn de basis voor beleidsmaatregelen en programma's, resulterend in verbeteringen in het verkeerssysteem, reductie in aantal ongevallen en slachtoffers en een reductie van de maatschappelijke kosten.

Onderstaande tabel geeft het overzicht van de doelen per risicothema.

	Risicothema	Beleidsprogramma	Tussenuitkomsten	Einduitkomsten	Partners
		<i>Beleid en maatregelen</i>	<i>Kwaliteit systeem (gedrag, weginrichting, voertuig)</i>	<i>Ongevallen en slachtoffers</i>	
Verkeerssysteem	30 km/u wegen	<ul style="list-style-type: none"> 1.A1 Inrichting ETW30 conform DV 1.A2 Bij nieuwe ontwikkelingen inrichten conform duurzaam veilig. 1.A3 Bij groot onderhoud inrichting aanpassen aan huidige inzichten. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.B1 Snelheid meetbaar omlaag 1.B2 Afname van het aantal aandachtswegen 1.B3 Veiligere leefomgeving 	<ul style="list-style-type: none"> 1.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen op 30 km/u wegen 	<ul style="list-style-type: none"> VVN Fietsers bond Dorpsraden Politie
	50 km/u wegen	<ul style="list-style-type: none"> 2.A1 Inrichting GOW50 conform DV (op selectie v. aandachtswegen) 2.A2 Vrijliggende fietspaden of brede fietsstroken realiseren 2.A3 Opstelruimte voor fietsers creëren bij kruispunten 2.A4 Oversteken in 2 fasen waar mogelijk 2.A5 Snelheidsremming bij fietsoversteken realiseren 	<ul style="list-style-type: none"> 2.B1 Veiligere gelijkvloerse kruisingen en wegvakken 2.B2 Snelheid meetbaar omlaag 2.B3 Afname van het aantal aandachtswegen/ grijze wegen 	<ul style="list-style-type: none"> 1.C2 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen op 50 km/u wegen 	<ul style="list-style-type: none"> VVN, fietsers bond, dorpsraden
Risicogroepen en -modaliteiten	Heterogeniteit in het verkeer: Landbouwverkeer in het buitengebied	<ul style="list-style-type: none"> 3.A1 Bermverharding i.c.m. visuele vernauwing toepassen op fietsroutes om passeerruimte te creëren. 	<ul style="list-style-type: none"> 3.B1 Auto, landbouwvoertuig en fietser qua snelheid meer op elkaar afstemmen 3.B2 Bewustwording creëren bij verschillende modaliteiten 	<ul style="list-style-type: none"> 3.C1 In 2030 geen ongevallen meer op 80 km/u GOW's 3.C2 Wegen in het buitengebied inrichten als ETW 60 km/u zone (m.u.v. stroomwegen) 	<ul style="list-style-type: none"> Fietsersbond, VVN, Scholen, Cumela/ZLTO
	Kwetsbare verkeersdeelnemers: fiets en e-bike	<ul style="list-style-type: none"> 4.A1 Volledig gescheiden regionaal hoofdnet fiets. 4.A2 Fietsveiligheidsplan opstellen in combinatie met reg. netwerk 4.A3 Bereik effectieve educatie vergroten 4.A4 Campagne/fietslessen kinderen 4.A5 Ontmoedigen doorgaand autoverkeer 4.A6 Verlichtingscampagnes doorzetten 	<ul style="list-style-type: none"> 4.B1 Toename veilig ingerichte fietsinfrastructuur in de bebouwde kom 4.B2 Toename veilig ingerichte fietsinfrastructuur buiten bebouwde kom 	<ul style="list-style-type: none"> 4.C1 Jaarlijkse afname van het aantal fietsers dat betrokken is bij een ongeval 	<ul style="list-style-type: none"> Fietsersbond

Projectgerelateerd

	Kwetsbare verkeersdeelnemers: voetgangers	<ul style="list-style-type: none"> 5.A1 Veilige oversteekvoorzieningen op GOW's 5.A2 Veilige en toegankelijke voetgangersvoorzieningen van en naar school en voorzieningen 5.A3 Veiligere wandelvoorzieningen in het buitengebied 	<ul style="list-style-type: none"> 5.B1 Toename veilige infrastructuur voor voetgangers 	<ul style="list-style-type: none"> 5.C1 Jaarlijkse afname van het aantal voetgangers dat betrokken is bij een ongeval 	<ul style="list-style-type: none"> Scholen Dorpsraden Routebureau visit zuid limburg ROVL
	Kwetsbare verkeersdeelnemers: ouderen	<ul style="list-style-type: none"> 6.A1 Jaarlijkse e-bike training voor ouderen 6.A2 Jaarlijkse scootmobiel training voor ouderen 6.A3 Bij groot onderhoud/reconstructies waarborgen van toegankelijkheid door mensen uit de inclusieve samenleving 6.A4 Dementievriendelijke trottoirs 	<ul style="list-style-type: none"> 6.B1 Toename voertuigbeheersing onder ouderen 6.B2 Senior-proof verbindingen van ouderenconcentraties naar voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> 6.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ouderen dat betrokken is bij een ongeval 	<ul style="list-style-type: none"> Ouderenbond Fietsersbond
Gedrag individuele verkeersdeelnemer	Rijden onder invloed	<ul style="list-style-type: none"> 7.A1 Structurele samenwerking met politie opzetten 7.A2 Bereik (BOB) campagnes vergroten 	<ul style="list-style-type: none"> 7.B1 Jaarlijkse afname van het aantal mensen dat onder invloed van alcohol/drugs deelneemt aan het verkeer 	<ul style="list-style-type: none"> 7.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen toe te dragen aan verkeersdeelname onder invloed 	<ul style="list-style-type: none"> Politie
	Snelheid in het verkeer	<ul style="list-style-type: none"> 8.A1 Handhaving op risicovolle wegen 8.A2 Snelheidsdisplays rouleren 8.A3 Voorlichtingscampagnes 	<ul style="list-style-type: none"> 8.B1 Jaarlijkse afname van het aantal kilometers weglengte waarbij de maximumsnelheid met >10 km/u wordt overschreden 	<ul style="list-style-type: none"> 8.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen toe te dragen aan snelheidsoverschrijdingen 	<ul style="list-style-type: none"> VVN
	Afleiding in het verkeer	<ul style="list-style-type: none"> 9.A1 Structurele samenwerking met politie opzetten 9.A2 Campagne MONO 	<ul style="list-style-type: none"> 9.B1 Jaarlijkse afname van het aantal mensen dat wordt afgeleid terwijl men deelneemt aan het verkeer 	<ul style="list-style-type: none"> 9.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen toe te dragen aan afleiding 	<ul style="list-style-type: none"> Scholen VVN
	Verkeers-overtreders	<ul style="list-style-type: none"> 10.A1 Handhaving 	<ul style="list-style-type: none"> 10.B1 Jaarlijkse afname van het aantal verkeersovertreders 	<ul style="list-style-type: none"> 10.C1 Jaarlijkse afname van het aantal ongevallen veroorzaakt door 'huftergedrag'. 	<ul style="list-style-type: none"> Politie

Tabel 1 Doelen gemeente Valkenburg aan de Geul

4 Maatregelen

Om de doelstellingen te realiseren gaat de gemeente Valkenburg aan de Geul projecten uitvoeren. De maatregelen die worden uitgevoerd in deze projecten zijn te verdelen in de 3 E's: Education (gedrag en voorlichtingscampagnes), Engineering (fysieke aanpassingen in de omgeving) en Enforcement (handhavingsactiviteiten). In onderstaande tabel zijn de projecten die de gemeente Valkenburg aan de Geul uit gaat voeren voor het aanpakken van de risicothema's weergegeven. De projecten zijn allemaal voorzien van de volgende kenmerken:

- Prioriteit: verdeeld in de categorieën hoog, middel en laag. De prioriteit is ingeschat door op basis van de beschikbare data de mate van risico kwalitatief te bepalen
- Koppeling aan één of meerdere prioritaire risicothema's
- Koppeling aan één of meerdere doelstellingen
- Risicogestuurde onderbouwing
- Onderbouwing van het effect van de maatregel op het verlagen van het risico
- Wijze van effectmonitoring
- Budget: voor een inschatting van het benodigde budget is gebruik gemaakt van het rapport Kostenkennaltallen menukaart investeringsimpuls verkeersveiligheid (Arcadis, 2020²).
- Verantwoordelijke: hier is/zijn de verantwoordelijk partij(en) voor de uitvoering benoemd.

Prioriteit	Risicolocatie-/gedrag	Risicothema(s)	Doelstelling	Risicogestuurde onderbouwing	Onderbouwing maatregel	Monitoring	Budget	Verantwoordelijke
Hoog	BVL, educatie basisonderwijs	Kwetsbare verkeersdeelnemers, fiets en e-bike	4.A3, 4.A4, 4.A6	Risico voor jongeren in het verkeer ontstaat door beperkte voertuigbeheersing en gevaarinschatting.	Permanente verkeereducatie start bij het BO en moet doorlopen in VO (en verder). De basis voor verkeersveilig gedrag wordt daar gelegd en wordt herhaaldelijk aangeleerd. In het kader van ROVL is er ook gemeente breed aandacht voor schoolzones en schoolthuis route.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Hoog	Educatie aan volwassenen en ouderen	Kwetsbare verkeersdeelnemers, fiets en e-bike, ouderen	4.A3, 6.A1, 6.A2, 6.B1	Risico in het verkeer ontstaat door beperkte voertuigbeheersing, beperkte gevaar inschatting	Permanente verkeerseducatie wordt doorgezet na het VO. Stashouders beheersen de regels en vaardigheden niet en hen hierin scholen is	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg

² <https://www.kennisnetwerkspv.nl/getmedia/97dea683-bd76-4492-a165-f18c70daf7f6/Kostenkenngetallen-SPV-16-6-D10008521.pdf.aspx>

Projectgerelateerd

					belangrijk. Ouderen krijgen een opfriscursus omdat veel regels veranderd. Ook zijn er bijvoorbeeld e-bike-trainingen voor ouderen om hen het nieuwe voertuig te laten beheersen of trainingen voor scootmobiel.			
Hoog	Educatie voor 18-24 jarigen	Kwetsbare en onervaren verkeersdeelnemers, Rijden onder invloed, Afleiding, snelheid, verkeersovertreders	7.A1, 7.A2, 8.A1, 9.A2, 10.A1, 7-10.B1	Risico in het verkeer ontstaat door beperkte voertuigbeheersing, beperkte gevaar inschatting. Jonge bestuurders hebben te maken met groepsdruk.	Veilig rijden.nl. Projecten Team Alert, en andere organisaties	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Hoog	Verkeerscampagnes	Kwetsbare verkeersdeelnemers, afleiding in het verkeer, alcohol en drugs.	4.A4, 4.A6, 7.A2, 8.A3, 9.A2	Risico in het verkeer ontstaat door beperkte gevaar inschatting en slecht bewustzijn van de oorzaken.	Campagnes zetten in op het aanpassen van gedrag en zijn daarom een van de belangrijke zaken om in te zetten om gedrag te veranderen.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Hoog	Handhaving	Rijden onder invloed, Afleiding, snelheid, verkeersovertreders	7.A1, 8.A1, 9.A1, 10.A1	Risico's in het verkeer zijn vaak het gevolg van gedrag van de verkeersdeelnemers. Handhaving is 1 van de 3 E's, naast educatie en infrastructuur.	Handhaving zet mensen aan tot aanpassen van het gedrag, als de pakkans goed is. Pilot starten met mobiele flitspalen om de integraliteit van handhaving te optimaliseren in deze nieuwe werkwijze.	Registratie ongevallen, registratie aantal boetes	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Laag	Verdraagzaamheid fietsers/mountainbikers en wandelaars	Kwetsbare verkeersdeelnemers, fiets, voetgangers	4.A4, 5.A3	Valkenburg kent grote aantallen toeristen, onder andere in de vorm van fietsers, mountainbikers en wandelaars. Door het mengen van deze typen verkeer met de auto ontstaan vaak gevaarlijke en risicovolle situaties op relatief smalle paden.	Campagnes om in te zetten op het verbeteren van de verdraagzaamheid tussen fietsers, mountainbikers, wandelaars en bestuurders van auto's.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

Middel	Tunneltjes onder spoor bij Station en Hekerbeek	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 4.A2, 4.B1	Het gebied rondom het station is een druk gebied met verschillende typen kwetsbare verkeersdeelnemers en spoorovergangen. Er zijn weinig veilige oversteekvoorzieningen en er is sprake van parkeren langs de rijbaan. Fietspaden zijn niet vrijliggend en er is aanwezigheid van belangrijke fietsroutes voor BO en VO. Er zijn enkele ongelukken gebeurd de laatste jaren.	Realiseren van een tunnel onder het spoor door om de verkeersveiligheid te verbeteren en de kruisingen met kwetsbare verkeersdeelnemers te verminderen. Ook aansluiting bij het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF).	Registratie ongevallen	Wel opgenomen in menukaart+ nog geen budget	Gemeente Valkenburg
Hoog	Oosterweg	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 2.A2, 2.A3, 4.B1	De Oosterweg is een 50km/u gebiedsontsluitingsweg die veelgebruikt wordt door fietsers en de hoofdroute vormt richting het centrum van Valkenburg, waardoor er veel gemengd verkeer is. Er is aanwezigheid van een BO- en een VO-route. Het fietspad is smal en ligt dicht naast de rijbaan, zonder opstelstrook bij de VRI aan de kruising met de Sint Pieter- en Heekerbeekstraat, waardoor fietsers weinig ruimte hebben. Ook is er tekort aan oversteekvoorzieningen. Op de Oosterweg zijn de afgelopen jaren meerdere ongelukken gebeurd, onder andere met letsel en kwetsbare verkeersdeelnemers.	Verbreden van de fietsstrook en loopstroken om kwetsbare verkeersdeelnemers meer ruimte te geven. Bij de kruising de VRI aanpassen d.m.v. het aanleggen van een zebrapad aan de kant van de Oosterweg en het creëren van een opstelstrook voor fietsers. Indien dit niet mogelijk is de weg afwaarderen tot 30km/u. Hierbij dient de weg ingericht te worden volgens DV richtlijnen.	Registratie ongevallen	€ 539.500,-	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

Hoog	Neerhem	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 2.A2, 4.B1	Neerhem is een 50 km/u gebiedsontsluitingsweg richting het centrum van Valkenburg met veel fietsers. Er is hier aanwezigheid van fietsers door een BO- en VO-route een fietsroute richting het centrum waardoor er veel gemotoriseerd verkeer gemengd is met kwetsbare verkeersdeelnemers. Fietspaden zijn zeer smal en liggen op de rijbaan, alsook wordt er geparkeerd langs de rijbaan en over de fietsstrook heen wat voor gevaarlijke situaties zorgt. Er zijn meerdere ongelukken gebeurd de afgelopen jaren, waarvan meerdere met kwetsbare verkeersdeelnemers.	De wens is om een fietsstraat parallel aan Neerhem (via Thibalstraat) te realiseren, of om bredere fietsstroken te realiseren. Hiervoor wordt eerst onderzoek gedaan. Dit hangt samen met de gebiedsvisies en is een kans in het NTF. Andere opties zijn het herinrichten van de weg door het instellen van 30km/u snelheidslimiet met snelheidsremmende maatregelen en de bijbehorende inrichting, of het realiseren van een vrijliggend fietspad buiten de parkeervakken om.	Registratie ongevallen	Wel opgenomen in menukaart+ nog geen budget	Gemeente Valkenburg
Middel	Kruising Nieuweweg – Emmaberg - Hekerweg	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets en voetganger	2.A1, 2.A3, 2.A5, 2.B1, 4.B1	De kruising tussen de Nieuweweg, Emmaberg en Hekerweg is een 50km/u gebied en onderdeel van gebiedsontsluitingsweg richting het centrum. Zowel de BO- als VO-route loopt over deze kruising. Er is alleen op de Emmerg-Nieuweweg route een vrijliggende fietsvoorziening. Het ontbreekt aan veilige oversteekvoorzieningen voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Er wordt te hard gereden met een S85 van bijna 60km/u. Ook	Volledige herinrichting van de kruising volgens DuurzaamVeilig door het aanleggen van een rotonde en het realiseren van vrijliggende fietspaden en veilige oversteekvoorzieningen.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	€ 376.400,-	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

				zijn er enkele ongelukken gebeurd bij deze kruising.				
Hoog	Daalhemerweg	Kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	4.A2, 4.B1, 4.B2	De Daalhemerweg is een deels 50 en deels 80km/u gebiedsontsluitingsweg richting het centrum, met veel fietsers en toeristen. Er is aanwezigheid van een BO- en VO-route. Het is een smalle weg waar het fietspad op de rijbaan ligt waardoor de fietser geen veilige positie heeft. Ook wordt er geparkeerd langs de rijbaan en is er in/uitvoegend verkeer van woningen en voorzieningen en zijn er geen veilige oversteekvoorzieningen. Er wordt te hard gereden met een S85 van rond de 55km/u en er zijn de afgelopen jaren ongelukken gebeurd.	Afwaarderen van 80 naar 60 km/u BuBeKo en realiseren van snelheidsremmende maatregelen. Aanleggen van een vrijliggend fietspad langs de weg en buiten de parkeer- en busvakken om, om zo de veiligheid van fietsers te verbeteren.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	Wel opgenomen in menukaart+ nog geen budget	Gemeente Valkenburg
Hoog	Fietsstraat parallel aan Nieuweweg (via Dorbeekweg)	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 2.A2, 4.A1, 4.B1	De Nieuweweg is een 50km/u gebiedsontsluitingsweg richting het centrum met veel fietsers waar aanwezigheid is van een BO- en VO-route. Hierdoor is er sprake van een mix van gemotoriseerd verkeer en kwetsbare verkeersdeelnemers. Het is een smalle weg met fietspaden op de rijbaan en parkeervakken langs de rijbaan, wat voor gevaarlijke situaties kan zorgen. Er wordt te hard gereden met een S85 rond de 60km/u en	Er wordt onderzocht of het mogelijk is om een fietsstraat te realiseren parallel aan de Nieuweweg en via de Dorbeekweg, dan wel het realiseren van bredere fietsstroken op de Nieuweweg. Een andere mogelijkheid is het herinrichten van de weg door de snelheid af te waarderen van 50 naar 30 km/u met snelheidsremmende maatregelen en waar mogelijk een vrijliggend fietspad buiten de parkeervakken te realiseren.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	Wel opgenomen in menukaart+ nog geen budget	Gemeente Valkenburg

				er zijn op deze weg meerdere ongelukken gebeurd.				
Middel	Grendelplein	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers en fiets	2.A1, 2.A4, 4.B1, 5.A1, 5.B1	Het Grendelplein is een drukke kruising met snelheidslimiet 50km/u in het centrum omringd door horeca met veel aanwezigheid van toeristen en overstekende fietsers en voetgangers. De rijbaan is smal en fietsers rijden hier over de rijbaan. In de afgelopen jaren zijn in dit gebied verschillende ongelukken gebeurd, waarvan enkele met kwetsbare verkeersdeelnemers.	Herinrichten van het Grendelplein met meer nadruk op kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers en fietsers. Hekjes realiseren langs de rijbaan om voetgangers naar de zebrapaden te geleiden en de oversteekbaarheid te vergroten.	Registratie ongevallen	€ 3.800,-	Gemeente Valkenburg
Laag	Kruising Geneindestraat en Kon. Julianalaan	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets, snelheid in het verkeer	2.A1, 2.A3, 4.B1, 8.B1	De kruising tussen de Geneindestraat en Koningin Julianalaan is een voorrangskruising en ligt nabij het centrum. Hier geldt een snelheidslimiet van 50km/u. Er is aanwezigheid van een BO- en VO-route waardoor er sprake is van kruisend gemotoriseerd verkeer en kwetsbare verkeersdeelnemers. Er is een smalle fietsstrook naast de rijbaan en opstelvakken voor afslaand verkeer. Er wordt vaak te hard gereden met een S85 variërend tussen 50 en 60 km/u. Ook zijn er op deze kruising enkele ongelukken gebeurd de afgelopen jaren.	Realiseren van een VRI om veiligheid voor kruisende fietsers te verbeteren. Verbreden van de fietsstrook en realiseren van opstelstroken voor fietsers.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	€ 54.100,-	Gemeente Valkenburg

Laag	VRI Nieuwweg – Reinaldstraat - Geneindestraat	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers en fiets	2.A1, 2.B1, 4.B1, 5.A1, 5.B1	De kruising tussen deze wegen is in een druk gebied nabij het centrum met een mix van gemotoriseerd verkeer en kwetsbare verkeersdeelnemers. Ook is er aanwezigheid van een BO- en VO-route. Er zijn veel overstekende verkeersdeelnemers en verschillende andere drukke kruisingen dicht in de buurt. Hier zijn enkele ongelukken gebeurd de afgelopen jaren.	Opnieuw instellen van de VRI door de verschillende installaties beter op elkaar af te stemmen. Het afstemmen van de eerste en tweede oversteek om de oversteekbaarheid en veiligheid van voetgangers te verbeteren.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Laag	Hoek Oranjelaan Julianalaan	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 4.A1,	De Oranjelaan en Julianalaan gaan in elkaar over in een 90-graden bocht waar een voorrangssituatie geldt t.o.v. verkeer uit de woonwijk. Richting de Oranjelaan is het eenrichtingsverkeer voor auto's. De rijbaan en fietsstroken zijn smal en niet vrijliggend. Door de krappe bocht komen fietsers regelmatig in de knel waardoor zij worden afgesneden door gemotoriseerd verkeer, wat voor onveilige situaties zorgt.	Weg herinrichten en wegprofiel aanpassen door het verruimen van de bocht en versmallen van de rijbaan. Hierbij meer ruimte geven aan fietsers door de fietsstrook te verbreden en het aanbrengen van verhogingen om een deels vrijliggend fietspad te creëren.	Registratie ongevallen	€ 66.555,-	Gemeente Valkenburg
Hoog	Vogelzangweg	Kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers	5.A3, 5.B1	De Vogelzangweg is een smalle weg in een bosrijk gebied BuBeKo welke een verbinding verzorgt tussen de wandelroutes. Hierdoor is er veel aanwezigheid van voetgangers. Het ontbreekt echter aan een voetpad	Realiseren van een vrijliggend voetpad om de veiligheid van wandelaars te verbeteren.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

				<p>waardoor voetgangers op de rijbaan lopen. Op deze weg zijn enkele ongelukken gebeurd met kwetsbare verkeersdeelnemers.</p>				
Hoog	Vroenhof - Strabeek	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets en voetgangers	2.A1, 2.A2, 2.A5, 2.B1, 4.B1, 5.A1, 5.B1	<p>De Vroenhof loopt langs Sint Gerlach tot de Strabeek en is een drukke 50km/u gebiedsontsluitingsweg die alleen rond Sint Gerlach 30km/u is. Het is een belangrijke fietsroute richting het centrum van Valkenburg en is er aanwezig van een BO- en VO-route. Ook ligt de weg nabij een wandelgebied. De weg is niet goed ingericht doordat fietspaden niet vrijliggend zijn en parkeervakken langs de weg liggen waardoor auto's in/uitparkeren over de fietsstrook. Het ontbreekt aan veilige oversteekvoorzieningen en er wordt te hard gereden met een S85 tussen de 50 en 60km/u. Er zijn meerdere ongelukken gebeurd langs deze weg, waarvan enkele met letsel.</p>	<p>Volledig herinrichten van de weg a.d.h.v. 50km/u DV normen door het realiseren van vrijliggende fietsstroken buiten de parkeervakken, rijrichtingscheiding en snelheidsremmende maatregelen. Daarnaast verbeteren van de oversteekbaarheid door het realiseren van kruispuntplateau's en zebropaden om de veiligheid en oversteekbaarheid voor voetgangers te verbeteren.</p>	Registratie ongevallen, snelheid metingen	€ 93.000,- en € 39.000,-	Gemeente Valkenburg
Laag	Koningswinkelstraat	30 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	1.A1, 1.A2, 4.B1	<p>De Koningswinkelstraat ligt in een woonwijk en 30km/u gebied en is niet goed ingericht. Er is aanwezig van kwetsbare verkeersdeelnemers door een VO-route. Fietsers rijden op de rijbaan en er zijn parkeervakken</p>	<p>Herinrichten van de weg en wegprofiel aanpassen door meer ruimte te creëren voor fietsers. Realiseren van bredere voetgangersvoorzieningen en snelheidsremmende maatregelen om veiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers te bevorderen.</p>	Registratie ongevallen	€ 37.200,-	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

				op de rijbaan. Er zijn enkele ongelukken gebeurd met kwetsbare verkeersdeelnemers.				
Hoog	Broekhem	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets en voetgangers	2.A1, 2.A2, 2.A5, 2.B1, 4.B1, 5.A1	Broekhem is een 50km/u gebiedsontsluitingsweg richting het centrum van Valkenburg. Er is veel gemengd verkeer door nabijgelegen wandelroutes en de aanwezigheid van een BO- en VO- en hoofdfietsroute. De weg is niet goed ingericht; er is een smalle fietsstrook op de rijbaan en er wordt geparkeerd langs de rijbaan wat zorgt voor in/uitvoegend verkeer over de fietsstrook, ook vanuit woningen en voorzieningen. Het ontbreekt aan veilige oversteekvoorzieningen voor voetgangers. Er wordt te hard gereden met een S85 die varieert tussen 50 en 60 km/u en er zijn verschillende ongelukken gebeurd, waarvan enkele met kwetsbare verkeersdeelnemers.	Volledig herinrichten van de weg is gewenst. Aanbrengen van nieuwe wegmarkeringen, aanpassen van het wegprofiel door deze te versmallen, verbreden van de fietsstroken en deze verplaatsen naar buitenom de parkeervakken. Kruisingen met 30km/u wegen inrichten met inritconstructies en asverspringingen. Realiseren van snelheidsremmende maatregelen zoals chicanes of versmallingen. Realiseren van oversteekvoorzieningen met attentie verhogende maatregelen om veiligheid voor voetgangers te verbeteren.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	€ 93.000,- en € 33.900,- en € 18.000,-	Gemeente Valkenburg
Laag	Kruispunt Nieuweweg - Spoorlaan	50 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers fiets	2.A1, 2.A2, 2.A3, 4.B1	De kruising Nieuweweg – Spoorlaan is een druk gebied nabij het station en het centrum van Valkenburg waar een maximumsnelheid geldt van 50km/u. Het maakt onderdeel uit van het fietsnetwerk naar het centrum en ook is er aanwezigheid van een BO- en	Herinrichten van de kruising om de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers te verbeteren door het realiseren van gefaseerde oversteekvoorzieningen. Aanbrengen van wegmarkeringen op de middenstrook en verduidelijken van de fietsstrook samen met het creëren van	Registratie ongevallen	€ 46.500,-	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

				VO-route. Het is een voorrangskruising voor de Nieuweweg en de kruising is moeilijk oversteekbaar voor fietsers. Er zijn geen vrijliggende fietspaden waardoor deze kwetsbare verkeersdeelnemers gebruikmaken van een smalle fietsstrook. Er zijn verschillende ongelukken bij deze kruising gebeurd waarvan enkele met kwetsbare verkeersdeelnemers.	een opstelstrook voor afslaande fietsers.			
Hoog	Schoolomgeving Plenkertstraat	30 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers	1.A1, 1.B3, 5.A1, 5.A2	De Plenkertstraat met daaraan gelegen de basisschool is een 30km/u gebied waar veel kwetsbare verkeersdeelnemers te voet naar school gaan. Daardoor is er aanwezigheid van een BO-route, maar ook loopt er een VO-route. Het ontbreekt aan veilige voetganger- en oversteekvoorzieningen nabij de school. Sinds 2018 zijn er enkele ongelukken gebeurd op deze weg.	Herinrichten van de schoolomgeving door het realiseren van een veilige looproute en oversteekvoorzieningen richting de school, afgebakend met wegmeubilair van Julie.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Hoog	Herinrichting Schoolomgeving Sibbe	30 km/u wegen, kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers	1.A1, 1.B3, 5.A1, 5.A2	De omgeving van basisschool Sibbe ligt in een van de dorpskernen in een 30km/u gebied waar veel kwetsbare verkeersdeelnemers te voet naar school gaan. Daardoor is er aanwezigheid van een BO-route, maar ook loopt er een VO-route. Het ontbreekt aan veilige	Herinrichten van de schoolomgeving door het realiseren van een veilige looproute en oversteekvoorzieningen richting de school, afgebakend met wegmeubilair van Julie.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

				voetganger- en oversteekvoorzieningen nabij de school.				
Middel	Kruisstraat tussen Ijzeren en Sibbe	Kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers	5.A2, 5.A3, 5.B1	De Kruisstraat is een 60km/u weg die Ijzeren verbindt met Sibbe en wat een belangrijke route is voor schoolgaande kinderen, zowel via een BO- als VO-route. Het ontbreekt aan voetgangersvoorzieningen, waardoor gemotoriseerd verkeer met hoge snelheid langs voetgangers rijdt.	Aanleggen van een vrijliggend voetpad langs de Kruisstraat om de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers te verbeteren.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg
Hoog	Verduidelijken snelheidsregimes	Snelheid in het verkeer		Binnen de gemeente is er veel onduidelijkheid over het geldend snelheidsregime doordat de overgangen van het ene naar het andere snelheidsregime niet goed zijn ingericht. Dit kan voor risicovolle situaties leiden doordat verkeersdeelnemers een ander gedrag vertonen dan andere weggebruikers van hun verwachten.	Op orde brengen overgangen snelheidsregime.	Registratie ongevallen, snelheid metingen	n.t.b. € 4.500,- per inrit-constructie 30-50 km/uur	Gemeente Valkenburg
Hoog	Aanleggen ontbrekende voetgangersvoorzieningen binnen de kom - St. Gerlach-Strabeek - Beekstraat - Hekerbeekweg - Dorpstraat (Sibbe) - Kapelstraat (Sibbe) - Kruisstraat (Ijzeren) school-thuisroute	Kwetsbare verkeersdeelnemers voetgangers	5.A2, 5.A3, 5.B1	Er zijn verschillende locaties waar voetgangersvoorzieningen ontbreken. Dit is gevaarlijk doordat voetgangers dan gebruik moeten maken van het wegvak. Door de grote snelheids- en volume verschillen tussen voetgangers en gemotoriseerd verkeer levert dit risicovolle situaties op.	Aanleggen voetgangersvoorzieningen.	Registratie ongevallen	n.t.b.	Gemeente Valkenburg

Projectgerelateerd

<ul style="list-style-type: none"> - Magraterweg (Ijzeren) - Emmaberg-Nieuweweg - Geulhemmerweg - Strucht (t.h.v. huisnr 14) - schoolomgevingen							
--	--	--	--	--	--	--	--

Bijlage A Aanvullende maatregelen verkeerseducatie – Gemeente Valkenburg

Voor het opstellen van effectieve verkeerseducatie maatregelen heeft de focus op een specifieke doelgroep de voorkeur. Aansluitend bij de risicothema's richten we ons met verkeerseducatie daarom vooral op fietsers en e-bikers, ouderen en voetgangers. Binnen die doelgroepen komen thema's als afleiding en rijden onder invloed zoveel mogelijk terug. Omdat deze thema's ook buiten deze doelgroepen kunnen spelen, adviseren we tevens aan te sluiten bij landelijke/provinciale campagnes.

Om te bepalen welke aanvullende maatregelen er nodig zijn in de gemeente Valkenburg, is in afstemming met de provincie Limburg:

- In kaart gebracht wat het huidige aanbod aan verkeerseducatieprogramma's is en wat het bereik en de kwaliteit van deze programma's is;
- Geïnventariseerd welke leemtes er zijn in het huidige aanbod;
- Gekeken op welke wijze deze leemtes kunnen worden opgevuld.

Het advies voor aanvullende maatregelen is in Tabel 1 terug te vinden. De wijze waarop dit advies tot stand is gekomen wordt in het vervolg van deze tekst beschreven. Voor de volledigheid zijn in de tabel ter inspiratie voor elk risicothema de suggesties beschreven. In de eerste alinea is telkens aangegeven in hoeverre aanvullende maatregelen voor dit thema in de gemeente gewenst zijn.

Tabel 1 Overzicht met aanvullende maatregelen op gebied van educatie en voorlichting naar risicothema

Risicothema	Aanvullende maatregelen
30 km/u wegen	<p><i>Voor dit thema worden in de gemeente geen specifieke programma's uitgevoerd. Aanvullende maatregelen gewenst.</i></p> <p>Het risico op 30 km/uur en 50 km/uur wegen heeft met name te maken met het grote aandeel fietsers en e-bikers dat van dit type wegen gebruik maakt. Zorg ervoor dat deze doelgroepen via specifieke educatieprogramma's goed bereikt worden. Besteed daarbij met name ook aandacht aan gedrag op kruispunten, vooral het gedrag ten opzichte van zwaar verkeer (dode hoek ongevallen) verdient aandacht. Voorbeelden van 'dode hoek' programma's uit de Toolkit Permanente Verkeerseducatie zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Veilig op weg! Blijf uit de dode hoek (VVN)</u> → dit programma wordt al uitgevoerd in de regio Maastricht-Heuvelland • <u>Blind spot (Traffic Skills)</u> <p>In aanvulling hierop kan het zinvol zijn om campagnes uit te voeren gericht op het snelheidsgedrag van automobilisten. Dit kan in de vorm van een wijkgerichte aanpak. De rijsnelheid in de buurt van scholen verdient speciale aandacht (veilige schoolomgeving, veilige schoolroutes e.d.). In Limburg worden <u>snelheidscampagnes</u> uitgevoerd door het ROVL.</p> <p>Er zijn specifieke programma's voor het veilig inrichten van de schoolomgeving, zoals Octopus (www.octopusplan.nl) en Jullie (<a 202="" 940="" 954"="" 99="" data-label="Page-Footer" href="https://jullie-</p> </td> </tr> </tbody> </table> </div> <div data-bbox=">21 december 2021</p>

	<p>zone.nl/). Door het CROW is in samenwerking met Royal HaskoningDHV een leidraad <u>Inrichting veilige schoolomgeving</u> gemaakt.</p> <p>Daarnaast zijn er educatieprogramma's gericht op veilige schoolroutes, zoals <u>Verkeerslokaal</u> (Bureau De Groot Volker) en <u>Op voeten en fietsen naar school</u> (VVN). Beide programma's zijn terug te vinden in de Toolkit Permanente Verkeerseducatie.</p>
50 km/u wegen	<p><i>Voor dit thema worden in de gemeente geen specifieke programma's uitgevoerd. Aanvullende maatregelen gewenst.</i></p> <p><i>Zie 30 km/uur wegen</i></p>
Fiets en e-bike	<p><i>Voor dit thema worden in de gemeente zeven programma's uitgevoerd, met name in het basisonderwijs. De programma's waarbij iets gezegd kan worden over de kwaliteit, zijn over het algemeen van goede kwaliteit. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst, met name voor andere doelgroepen (VO, ouderen).</i></p> <p>In het programma <u>Go Safe zonder afleiding VR</u> van Go Safe ervaren leerlingen van basis- en voorgezet onderwijs (10-14 jaar) via een VR-bril dat het gebruik van een smartphone op de fiets kan leiden tot ernstige ongelukken. Een ander programma over fiets voor de doelgroep 12 – 14 jaar is <u>Op de fiets? Even niets...</u> van VVN. Het programma <u>Op de fiets? Even niets...</u> is een online lesprogramma van Veilig Verkeer Nederland waarin leerlingen zich actief bezig houden met het onderwerp afleiding door mobieltjes op de fiets. Het programma is bedoeld voor de bovenbouw van de basisschool en de eerste klas van het voortgezet onderwijs.</p> <p>Andere programma's die kunnen worden ingezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Streetwise</u> (ANWB) • <u>Fotoframe</u> (Responsible Young Drivers) • <u>Split the Risk</u> (Veiligheid NL) <p>Er wordt jaarlijks een <u>fietsverlichtingscampagne</u> gedaan door ROVL in Limburg.</p> <p><i>Zie ook Ouderen</i></p>
Landbouwverkeer in het buitengebied	<p><i>Voor dit thema worden in de gemeente geen specifieke programma's uitgevoerd. Aanvullende maatregelen gewenst.</i></p> <p>Een geschikt programma voor langbouwverkeer is het VMBL-project van CUMELA. <u>VMBL</u> leert leerlingen hoe ze veilig om kunnen gaan met landbouwvoertuigen op de weg, vanuit hun eigen perspectief. Ze worden hierbij geholpen door AOC-studenten en loon- en landbouwwerkers. VMBL is primair voor de leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool bedoeld.</p>
Ouderen	<p><i>Voor dit thema wordt in de gemeente een programma uitgevoerd. De kwaliteit van het programma is voldoende. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst.</i></p>

	<p>Ouderen hebben over het algemeen meer vrije tijd en een rustigere levensstijl. Mensen worden in deze levensfase geconfronteerd met lichamelijke en cognitieve gebreken, die van invloed kunnen zijn op het functioneren in het verkeer. Voor de algehele gesteldheid is het van belang dat ouderen aan het verkeer deel blijven nemen. De (e-)fiets is dan een laagdrempelige optie. Ouderen kunnen veilig blijven fietsen zolang zij de benodigde kennis en vaardigheden bezitten, én vooral zich bewust zijn van hun lichamelijke en geestelijke beperkingen, en hun gedrag daarop afstemmen.</p> <p>Een geschikte aanpak is die van het meerjarenprogramma <u>Doortrappen</u>, opgezet door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Doortrappen ondersteunt provincies en gemeenten om hun oudere, fietsende inwoners bewust en zeker te maken. Doortrappen bestaat uit een landelijk netwerk met vertakkingen in provincies en gemeenten, waardoor gemakkelijk aansluiting is te vinden. Eén van de projecten die hierbij is aangesloten is de opfriscursus <u>Het Nieuwe Fietsen</u> van VVN, een gevarieerde en interactieve workshop voor oudere fietsers. Dit project is ook los uit te voeren.</p> <p>Daarnaast zijn er speciale trainingen voor e-fietsers. Deze worden onder meer aangeboden door SOAB en de Fietsersbond.</p> <p>Voor de doelgroep oudere automobilisten is een zelftest ontwikkeld die ouderen inzicht geeft in hun sterke en zwakke punten in hun rijvaardigheid. Na het invullen van de test ontvangt de oudere automobilist een persoonlijk advies en tips om veilig te blijven rijden. Deze Zelfscan Senior Automobilisten is beschikbaar via de websites van het CBR en van VVN.</p> <p>Daarnaast zijn er speciale educatieprogramma's voor ouderen, zoals de VVN <u>Opfriscursus</u> voor de automobilist en de <u>Rijzeker-training</u> van de ANWB.</p>
Voetganger	<p><i>Voor dit thema wordt in de gemeente een programma uitgevoerd. Over de kwaliteit van het programma kan niets gezegd worden. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst.</i></p> <p>Alle doelgroepen verplaatsen zich weleens voetganger of hebben te maken met voetgangers. Met name de kwetsbare doelgroepen, de schoolgaande kinderen en de ouderen, verplaatsen zich als voetganger.</p> <p>Een programma die geschikt is voor ouderen is de <u>Scootmobieltraining</u> van VVN. In deze training wordt gekeken naar de behoefte van de bestuurder van de scootmobiel en wordt een training op maat samengesteld, waarbij ook verkeerstheorie aan bod komt. Ook heeft VVN een pagina op hun website, <u>Voortbewegen als voetganger</u>, die gericht is op voetgangers, met tips en een online verkeerstest.</p> <p>Voor schoolgaande kinderen zijn er meerdere programma's die geschikt zijn. Een voorbeeld is het programma <u>Op voeten en fietsen naar school</u> van VVN, die zich richt op het bewust maken van ouders van hun haal- en</p>

	<p>brenggedrag en ze aan te moedigen om hun kinderen vaker lopend of met de fiets naar school te brengen.</p> <p>Andere mogelijke programma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik stop voor zebra's actie (VVN) • Veilig Oversteken (VVN) • High Five (Localyse) <p>Daarnaast verdient aanbeveling om aan te sluiten bij landelijke en provinciale campagnes die te maken hebben met dit thema. Een voorbeeld is de campagne Onze scholen zijn weer begonnen van VVN.</p>
<p>Rijden onder invloed</p>	<p><i>Voor dit thema wordt in de gemeente een programma uitgevoerd. Over de kwaliteit van het programma kan niets gezegd worden. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst.</i></p> <p>Rijden onder invloed van alcohol en drugs komen onder andere aan de orde in de volgende programma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Witte Waas (TeamAlert) • 3D Tripping Car (Responsbile Young Drivers) • BOB (VVN, TeamAlert, RYD) → De BOB-campagne wordt uitgevoerd in Limburg door het ROVL. • Go Safe zonder invloed (Go Safe) <p>Daarnaast verdient het aanbeveling aan te sluiten bij landelijke en provinciale campagnes over dit thema. Het thema moet regelmatig onder de aandacht worden gebracht van de diverse doelgroepen.</p>
<p>Snelheid in het verkeer</p>	<p><i>Voor dit thema wordt in de gemeente een programma uitgevoerd. Over de kwaliteit van het programma kan niets gezegd worden. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst.</i></p> <p><i>Zie 30/50 km/uur wegen. Voor dit thema is de doelgroep jongere automobilisten mogelijk relevant.</i></p>
<p>Afleiding in het verkeer</p>	<p><i>Voor dit thema wordt in de gemeente twee programma's uitgevoerd. De kwaliteit van een programma is heel goed, over de kwaliteit van het andere programma kan niets gezegd worden. Probeer het bereik nog te vergroten. Aanvullende maatregelen zijn nog wel gewenst.</i></p> <p>Mogelijke programma's voor afleiding in het verkeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Go Safe zonder afleiding • Wheelie Pop (VVN) • 3D Afleiding Bike (Responsible Young Drivers) <p>Ook in de educatieprogramma's voor oudere (e-)fietsers zou afleiding nadrukkelijk aandacht moeten krijgen. Daarnaast verdient het ook hier aanbeveling aan te sluiten bij landelijke en provinciale campagnes over afleiding in het verkeer (denk aan de MONO campagne). Specifiek zou aandacht uit moeten gaan naar de doelgroep rijbewijsbezitters en daarbinnen met name het zakelijke verkeer.</p>

Verkeersovertreders

Voor dit thema worden in de gemeente geen specifieke programma's uitgevoerd. Aanvullende maatregelen gewenst.

Voor de aanpak van verkeersovertreders kan worden aangesloten bij de landelijke aanpak van bestuurders die opvallen door ernstige overtredingen in het kader van de zogenaamde Vorderingsprocedure. Deze procedure wordt uitgevoerd door het CBR en als onderdeel daarvan kunnen bestuurders worden verwezen naar educatieve maatregelen, zoals de Educatieve Maatregel Gedrag (EMG).

Onderbouwing advies aanvullende educatiemaatregelen

Het verbeteren van de verkeersveiligheid vraagt om een integrale aanpak. Eén van de middelen die ingezet kan worden is gedragsbeïnvloeding door middel van educatie en voorlichting. In deze paragraaf beschrijven we hoe het advies voor de aanvullende verkeerseducatiemaatregelen voor de gemeente Valkenburg tot stand is gekomen.

Van probleem naar doel en naar passende interventie

Voor effectieve gedragsbeïnvloeding is het maken van heldere strategische keuzes van groot belang. Daarbij helpt het om te werken volgens een gestructureerd stappenplan. De eerste stap daarin is het bestuderen van het probleemgedrag en de doelgroep. Op basis daarvan worden doelen en indicatoren opgesteld. Vervolgens dient een passende aanpak te worden gekozen en uitgewerkt. Daarna volgt de implementatie van de aanpak, en een belangrijke laatste stap is evaluatie.

De analyse van het probleemgedrag heeft in Valkenburg uitgemond in 10 risicothema's. Voor de meeste daarvan kunnen maatregelen op het gebied van verkeerseducatie een bijdrage leveren. Om tot onderbouwde keuzes te komen hebben we voor elk thema's het huidige aanbod van educatie bekeken. Dat geeft inzicht in eventuele leemtes. Mede op basis daarvan hebben we aanbevelingen gedaan voor de inzet van educatie.

Permanente Verkeerseducatie

Bij opstellen van de aanbevelingen sluiten we aan bij de uitgangspunten van de Permanente Verkeerseducatie (PVE). Volgens de gedachtegang van de PVE is het belangrijk om verkeersdeelnemers gedurende hun gehele 'verkeersleven' de benodigde kennis, vaardigheden en motivatie bij te brengen voor een veilige deelname aan het verkeer. Binnen PVE worden zes doelgroepen onderscheiden. De indeling in doelgroepen is gebaseerd op een combinatie van leeftijd en vervoersmodaliteit. Het gaat om:

- 0 tot 4 jaar
- 4 tot 12 jaar (primair onderwijs)
- 12 tot 16 jaar (voorgezet onderwijs)
- 16 tot circa 25 jaar (beginnende bestuurders)
- Circa 25 tot circa 60 jaar (rijbewijsbezitters)
- Circa 60 jaar en ouder (senioren)

Daarnaast is er sprake van algemene, doelgroep overstijgende problematiek, zoals voor de thema's rijden onder invloed en afleiding. Ook voor deze algemene thema's geldt overigens dat het voor een effectieve aanpak nodig is om af te stemmen op de specifieke doelgroep. Zo is afleiding op de fiets iets anders dan afleiding in de auto.

Hulpmiddelen: Toolkit en Checklist

Voor het selecteren van educatieve interventies zijn een aantal hulpmiddelen beschikbaar. Om te beginnen is er de [Toolkit Permanente Verkeerseducatie](#): een actueel overzicht van in Nederland beschikbare verkeerseducatieve programma's en materialen. Dit online instrument helpt werkers in het veld van verkeerseducatie om een keuze te maken uit het rijke aanbod. Er kan geselecteerd worden op onder andere doelgroep en thema.

Een groot deel van de projecten van de Toolkit PVE is getoetst met de Checklist Verkeerseducatie. Voor effectieve gedragsbeïnvloeding zijn heldere strategische keuzes van belang. Met behulp van de Checklist wordt via het beoordelen van 10 essentiële ontwikkelstappen in kaart gebracht of verkeerseducatieve interventies op een verantwoorde wijze zijn opgezet en vormgegeven, en of zij aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen. De eerste stappen hebben te maken met het analyseren van het probleemgedrag en van de doelgroep. Op basis daarvan worden concrete doelen gesteld om het probleemgedrag aan te pakken. Vervolgens dient een passende methodiek te worden gekozen en uitgewerkt. Daarna volgt de implementatie van de aanpak, en de belangrijke laatste stappen zijn proces- en effectevaluatie.

De score op de Checklist geeft een indicatie van de kwaliteit van de programma's. Er kunnen maximaal 50 sterren worden behaald, tussen de 1 en 5 op elke stap. Uitkomsten van de toetsingen zijn te vinden op de website van de Toolkit PVE.

Huidige aanbod verkeerseducatie

Op basis van gegevens van de provincie Limburg is om te beginnen een overzicht gemaakt van de in 2019 in Valkenburg uitgevoerde verkeerseducatieprogramma's, ingedeeld naar PVE-doelgroep (zie bijlage). Vervolgens is gekeken in welke mate de uitgevoerde programma's aansluiten bij de eerder opgesomde risicothema's. Dat laatste overzicht is terug te vinden in Tabel 2.

In Tabel 2 is aangegeven wat het bereik en de kwaliteit van de ingezette educatie/ voorlichting is geweest. Bij het samenstellen van Tabel 2 is er voor het scoren van het bereik gekeken welk deel van de doelgroep bereikt is. De volgende scores zijn gehanteerd: 0 = geen bereik (geen activiteiten uitgevoerd); - = onvoldoende bereik (project slechts een of enkele malen uitgevoerd); -/+ = beperkt bereik (slechts klein deel van de doelgroep bereikt, bijvoorbeeld project uitgevoerd op beperkt aantal scholen) en + (substantieel deel van de doelgroep bereikt). De kwaliteit van de ingezette programma's is gebaseerd op het aantal sterren dat op de Checklist Verkeerseducatie is behaald: ++ = 46 - 50 sterren; + = 41 - 45 sterren; +/- = 36 - 40 sterren; - = 35 - 30 sterren; -- = minder dan 30 sterren. Programma's die niet getoetst zijn met de Checklist Verkeerseducatie, kunnen wij niet beoordelen op kwaliteit. Deze programma's krijgen een 0 toegekend. Dit hoeft echter niet automatisch te betekenen dat het programma van onvoldoende kwaliteit is.

Op basis van Tabel 2 kan worden geconcludeerd, dat de ingezette verkeerseducatie zich met name richt op het risicothema Fiets en e-bike. Deze verkeerseducatie is voor de doelgroepen basis- en middelbaaronderwijs en bevat programma's als 'Streetwise' van de ANWB, 'Op de fiets? ... Even niets!' van VVN en 'Veilig op Weg' van VVN. Een programma dat bij de risicothema's Fiets en e-bike en Afleiding in het verkeer hoort, is de 'Mono-campagne' van VVN. Voor het risicothema Ouderen wordt het programma 'Opfriscursussen' van VVN gegeven.

Tabel 2 Overzicht van uitgevoerde verkeerseducatie en voorlichting naar risicothema in 2019 in de gemeente Valkenburg

Risicothema	Projecten	Bereik in €* in €*	Kwaliteit
1: 30 km/u wegen	Geen specifieke projecten	0	0
2: 50 km/u wegen	Geen specifieke projecten	0	0
3: Fiets en e-bike	Veilige Schoolomgeving – VVN	€1.000	0
	Veilig op Weg – VVN	€1.425	++
	Op de fiets? ... Even niets! – VVN	€200	++
	Verkeersquiz – VVN	€1.060	-
	Streetwise - ANWB	€1.500	++
	Smart op de fiets – VVN	€405	0
	Mono-campagne – VVN	€280	++
4: Landbouwverkeer in het buitengebied	Geen specifieke projecten	0	0
5: Ouderen	Opfriscursussen – VVN	€1.600	-/+
6: Voetganger	Verkeersbrigadiers – VVN	€1.200	0
7: Rijden onder invloed	Promoteam - VVN	€200	0
8: Snelheid in het verkeer	Samenwerken in de buurten - VVN	€1.200	0
9: Afleiding in het verkeer	Smart op de fiets – VVN	€405	0
	Mono-campagne – VVN	€280	++
10: Verkeersovertreders	Geen specifieke projecten	0	0

*Voor de projecten waren geen gegevens beschikbaar over het aantal uitvoeringen, dan wel het aantal bereikte deelnemers. Daarom is het bereik uitgedrukt in subsidiebedrag. Het genoemde bedrag in de tabel is het totale subsidiebedrag voor alle gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland (behalve Maastricht) gedeeld door vijf.

Overzicht verkeerseducatieprogramma's 2019

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de in 2019 in Valkenburg uitgevoerde verkeerseducatieprogramma's. Voor het bereik is informatie aangeleverd over het subsidiebedrag voor alle programma's.

Tabel 3 Overzicht van uitgevoerde verkeerseducatie en voorlichting naar doelgroep in 2019 in de gemeente Valkenburg

Naam project	Naam producent	Doelgroep						Bereik in €* -	Toolkit	Getoetst	Score
		0-4	4-12 (BO)	12-16 (VO)	16-25	25-60	>60				
Veilige schoolomgeving	VVN	x	x					1000	Nee	Nee	-
Veilig op Weg	VVN	x	x					1425	Ja	Ja	48
Verkeersbrigadiers	VVN	x	x					1200	Nee	Nee	-
Op de fiets? .... Even niets!	VVN		x					200	Ja	Ja	48
Verkeersquiz	VVN	x	x					1060	Ja	Ja	34
Streetwise	ANWB		x					1500	Ja	Ja	46
Smart op de fiets	ROVL	x	x					405	Nee	Nee	-
Samenwerken in de buurten	VVN					x		1200	Nee	Nee	-
Mono-campagne	VVN	x	x	x	x	x	x	280	Ja	Ja	50
Ondersteuning campagnekalender (vernieuwing posterborden)	-					x		4000	Nee	Nee	-
Promoteam VVN	VVN				x	x		200	Nee	Nee	-
Opfriscursussen VVN incl. Praktijklessen en/of Fietsveilig Senioren (in samenspraak met VVN in te vullen)	VVN						x	1600	Ja	Ja	39